

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedy JUDr. Vojtěcha Šimíčka a soudců JUDr. Miluše Doškové a Mgr. Radovana Havelce v právní věci žalobce: **Statutární město Zlín,** se sídlem náměstí Míru 12, Zlín, proti žalovanému: **Finanční úřad pro Prahu 6,** se sídlem nábř. kpt. Jaroše 1000/7, Praha 7, o kasační stížnosti žalovaného proti rozsudku Městského soudu v Praze ze dne 3. 2. 2011, č. j. 11 Af 18/2010 - 40,

takto:

I. Kasační stížnost **se zamítá.**

II. Žalobci **se nepřiznává** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.

Odůvodnění:

I. Průběh řízení

[1.] Dne 14. 5. 2009 vydal Finanční úřad v Uherském Hradišti exekuční příkaz č. j. 97176/09/336941701264, jímž nařídil daňovou exekuci dlužníka Kamenictví Vašťák s. r. o. (dále jen „daňový dlužník"), a to formou přikázání pohledávky, kterou měl daňový dlužník u žalobce jako poddlužníka. Žalobce se rozhodl obratem uhradit faktury vystavené daňovým dlužníkem za jednotlivé jím provedené rekonstrukce a úpravy komunikací přímo Finančnímu úřadu v Uherském Hradišti. Poté, co tyto částky v celkové výši 294 500 Kč poukázal dne 25. 5. 2009 na účet Finančního úřadu v Uherském Hradišti, požádal dne 22. 6. 2009 o jejich vrácení, neboť zjistil, že částky odeslal neoprávněně. Daňový dlužník totiž postoupil své pohledávky za žalobcem společnosti DRIVESTONE a.s., což žalobci i řádně oznámil, a to přímo poznámkou na jednotlivých fakturách. Tuto žádost žalobce později urgoval a doplnil o oznámení, že jediný společník společnosti daňového dlužníka převedl celý svůj stoprocentní podíl na nastupujícího společníka, a tím

došlo také ke změně sídla nového daňového dlužníka a celé řízení se dostalo do místní působnosti Finančního úřadu pro Prahu 6, tedy žalovaného (dále jen „stěžovatel“).

[2.] Stěžovatel žalobci oznámil, že jeho žádosti nelze vyhovět. Žalobce tedy podal reklamaci proti postupu stěžovatele dle § 59 odst. 7 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků (dále jen „daňový řád“). V ní mu vytkl, že postupoval v rozporu s § 59 odst. 7 daňového řádu, neboť žalobce splňoval všechny podmínky tohoto ustanovení, když v jeho případě došlo ke zřejmému omylu a zároveň neměl žalobce žádný daňový nedoplatek. V tomto výkladu podmínek dle § 59 odst. 7 daňového řádu vyšel žalobce zejména z rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 15 Ca 41/2008 (publ. pod č. 1630/2008 Sb. NSS).

[3.] Stěžovatel reklamaci nevyhověl rozhodnutím ze dne 15. 2. 2010, č. j. 44120/10/006940103191, v němž konstatoval, že vrácení platby tomu, kdo daň za daňového dlužníka provedl, není přípustné, leda by byla provedena zřejmým omylem a o vrácení by požádal peněžní ústav, který platbu provedl, nejpozději v den připsání platby na účet správce daně. Při později podané žádosti lze vrátit platbu pouze tehdy, pokud by na jejím základě vznikl vratitelný přeplatek, který dosud nebyl použit na úhradu jiného nedoplatku. Podobně je třeba postupovat, pokud žádost podá někdo jiný, kdo za daňového dlužníka zaplatil. Žalobce tedy splnil z podmínek § 59 odst. 7 daňového řádu pouze tu, že neměl sám daňové nedoplatky, ovšem nepodal žádost nejpozději v den, kdy byla platba připsána na účet správce daně, a daňovému dlužníku nevznikl vratitelný přeplatek, takže správce daně žalobci mohl jedině vydat potvrzení o došlé platbě a o totožnosti daňového dlužníka.

[4.] Žalobce podal proti tomuto rozhodnutí žalobu k Městskému soudu v Praze, kterou odůvodnil svým nesouhlasem se stěžovatelovým výkladem § 59 odst. 7 daňového řádu. Ten podle něj upravuje jednak postavení banky, spořitelního a úvěrního družstva nebo držitele poštovní licence (dále též „peněžních ústavů“) provádějících platbu daně jménem daňových subjektů a odlišně od něj pak postavení těch, kteří zaplatili za daňového dlužníka a kterým má být platba uskutečněná zřejmým omylem vrácena, nemají-li vlastní daňový nedoplatek.

[5.] S touto argumentací se městský soud ztotožnil, žalobě vyhověl a stěžovatelovo rozhodnutí o nevyhovění reklamaci zrušil svým rozsudkem ze dne 3. 2. 2011, č. j. 11 Af 18/2010 - 40, napadeným nyní posuzovanou kasační stížností. Ztotožnil se s tím, že ustanovení § 59 odst. 7 daňového řádu počítá s dvěma druhy subjektů, jimž je možno daň uhrazenou za daňového dlužníka vrátit. V první skupině se nacházejí peněžní ústavy, které platbu provádějí a kterým lze platbu uskutečněnou zřejmým omylem vrátit, jen pokud podají žádost o vrácení nejpozději v den připsání platby na účet správce daně; později lze daň vrátit pouze ve výši případného přeplatku na účtu daňového dlužníka. Přísnost této úpravy odůvodnil městský soud požadavky na profesionalitu těchto peněžních ústavů. U ostatních subjektů uhradivších daň za daňového dlužníka je však zákon mírnější a požaduje toliko zřejmý omyl a absenci vlastního daňového nedoplatku. Stěžovatel měl tedy v případě žalobce posuzovat pouze to, zda prokázal zřejmý omyl při platbě a zda měl vlastní daňový nedoplatek, neměl naopak posuzovat splnění podmínek, které zákon klade na peněžní ústavy.

II. Obsah kasační stížnosti

[6.] Žalovaný jako stěžovatel v kasační stížnosti uplatňuje důvod obsažený v ustanovení § 103 odst. 1 písm. a) zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s."), když namítá nesprávné posouzení právní otázky městským soudem.

[7.] Stěžovatel vytýká městskému soudu, že nesprávně vyložil ustanovení věty třetí a čtvrté § 59 odst. 7 daňového řádu. Stěžovatel v nich vidí jednak podmínky pro vrácení platby peněžnímu ústavu a jednak podmínky pro vrácení platby tomu, kdo není bankou, spořitelním a úvěrním družstvem ani držitelem poštovní licence. Tyto ostatní osoby musejí prokázat, že úhrada daně za jiný subjekt byla provedena zřejmým omylem, nesmí mít na svém daňovém účtu evidován žádný daňový nedoplatek a musejí požádat o vrácení daně nejpozději v den, kdy byla platba připsána na účet správce daně; pokud tuto poslední podmínku nesplní, vrátí správce daně platbu pouze tehdy, pokud daňovému subjektu vznikl vratitelný přeplatek, který daňovému subjektu nebyl vrácen ani nebyl použit na úhradu nedoplatku. V opačném případě správce daně pouze vystaví potvrzení o došlé platbě a o totožnosti daňového dlužníka, na úhradu jehož daňového nedoplatku byla platba zaevidována, přičemž toto potvrzení může osoba případně využít v rámci občanskoprávního řízení.

[8.] Z těchto důvodů stěžovatel navrhuje zrušit rozsudek městského soudu a věc mu vrátit k dalšímu řízení.

III. Vyjádření ke kasační stížnosti

[9.] Žalobce se ve svém vyjádření ke kasační stížnosti ztotožňuje s názorem městského soudu a s jeho rozdělením subjektů, na něž pamatuje § 59 odst. 7 daňového řádu, na dvě skupiny. Sebe vřazuje do druhé skupiny a tento pro sebe příznivější výklad podporuje také judikaturou Ústavního soudu k principu *in dubio pro libertate*. S tímto principem je stěžovatelův výklad v rozporu, neboť bez zákonného důvodu zasahuje do základních práv jednotlivců a klade na osoby, spadající do oné druhé skupiny, více požadavků, než na peněžní ústavy, totiž kromě požadavku uhrazení zřejmým omylem a včasnosti žádosti o vrácení také požadavek absence nedoplatku na osobním daňovém účtu toho, kdo platbu provedl. Úmyslem zákonodárce však jistě nebylo uložit na tyto ostatní osoby více povinností, než na peněžní ústavy, od nichž lze očekávat vysokou míru profesionality. Stěžovatel měl také přihlížet k ustálené interpretační a aplikační praxi, v daném případě tedy k rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 15 Ca 41/2008. Ze všech těchto důvodů žalobce navrhuje, aby byla kasační stížnost zamítnuta jako nedůvodná.

IV. Posouzení důvodnosti kasační stížnosti

[10.] Důvodnost kasační stížnosti posoudil Nejvyšší správní soud v mezích jejího rozsahu a uplatněných důvodů (§ 109 odst. 2, 3 s. ř. s.).

[11.] Jádrem sporu je výklad § 59 odst. 7 daňového řádu platného v době rozhodování stěžovatele. Toto ustanovení znělo: *„Správce daně je povinen přijmout každou platbu daně, i když není provedena daňovým dlužníkem, a zachází s ní stejným způsobem, jako by ji vykonal daňový subjekt. Vrácení platby tomu, kdo ji za dlužníka zaplatil, není přípustné. Správce daně vrátí pouze platbu, která byla provedena zřejmým omylem, a to na žádost banky, spořitelního a úvěrního družstva nebo držitele poštovní licence, podanou nejpozději v den, kdy platba daně*

byla připsána na účet správce daně; je-li žádost podána později, lze tuto platbu vrátit pouze tehdy, vznikl-li touto platbou vratitelný přeplatek, který nebyl do doby vyřízení žádosti vrácen daňovému dlužníkovi, ani použit na úhradu jiného daňového nedoplatku, a to pouze do výše tohoto přeplatku, i když je nižší než 50 Kč. Obdobně se postupuje, pokud je žádost podána tím, kdo zaplatil za daňového dlužníka, prokáže-li zřejmý omyl při úhradě a nemá-li současně vlastní daňový nedoplatek. Nelze-li žádosti vyhovět, vydá správce daně žadateli potvrzení o došlé platbě a o totožnosti daňového dlužníka, na úhradu jehož daňového nedoplatku byla v důsledku jím způsobené chyby zaevidována."

[12.] Mezi žalobcem a stěžovatelem není sporu o smyslu prvé a druhé věty tohoto ustanovení, podle nichž správce daně přijme automaticky platbu daně bez ohledu na to, z jakého účtu a od koho byla platba daně provedena, ani nezkoumá, jakými pohnutkami byl veden případný plátce odlišný od daňového dlužníka, který platbu provedl. Z obecné nepřípustnosti vracení plateb těm, kdo je za daňového dlužníka provedli, pak plyne, že pokud se někdo rozhodne provést platbu daně za daňového dlužníka a skutečně ji provede, jedná se v zásadě o nevratný krok a plátci nemůže být poskytnutá platba správcem daně vrácena. Výjimky jsou stanoveny pouze ve větě třetí a čtvrté a právě o jejich výklad je mezi účastníky řízení spor.

[13.] Na straně jedné stojí výklad stěžovatele. Ten prosazuje, že ve třetí větě, která pamatuje na banky, spořitelní a úvěrní družstva a držitele poštovní licence, jsou stanoveny dvě kumulativní podmínky (z nichž druhá má dvě alternativy), a to za prvé zřejmý omyl toho, kdo platbu uskutečnil, a za druhé buď podání žádosti nejpozději v den, kdy platba daně byla připsána na účet správce daně, nebo – v případě později podaných žádostí - vznik vratitelného přeplatku. Ve čtvrté větě, která pamatuje na ostatní subjekty uskutečnivší platbu za daňového dlužníka, jsou pak dle stěžovatele tyto podmínky zopakovány, ovšem doplněny o podmínku další, totiž podmínku, že ten, kdo platbu provedl, nemá současně vlastní daňový nedoplatek.

[14.] Pro tento výklad mluví dle názoru zdejšího soudu pouze jediný argument, a to argument jazykovým výkladem slova „obdobně", které propojuje třetí a čtvrtou větu daného ustanovení. Smysl tohoto spojovacího výrazu je autoritativně vyložen v čl. 41 odst. 1 Legislativních pravidel vlády (viz Legislativní pravidla vlády schválená usnesením vlády ze dne 19. března 1998 č. 188 ve znění pozdějších usnesení vlády, přístupná na http://www.vlada.cz/assets/ppov/lrv/legislativn__pravidla_vl_dy.pdf) takto: „*Slovo „obdobně" ve spojení s odkazem na jiné ustanovení téhož nebo jiného právního předpisu vyjadřuje, že toto ustanovení se vztahuje na vymezené právní vztahy v plném rozsahu.*"

[15.] Nelze ovšem na druhou stranu zapomenout jednak na to, že podle ustálené judikatury (viz např. nález Ústavního soudu Pl. ÚS 33/97 ze dne 17. 12. 1997*) „jazykový výklad představuje pouze prvotní přiblížení se k aplikované právní normě. Je pouze východiskem pro objasnění a ujasnění si jejího smyslu a účelu (k čemuž slouží i řada dalších postupů, jako logický a systematický výklad, výklad e ratione legis atd.)*"; a jednak na to, že i samotný jazykový výklad zde vede ke dvěma různým závěrům. Jak totiž správně uvedl městský soud, spojení „obdobně se postupuje" může odkazovat nejen k úplnému použití věty třetí i na subjekty zahrnuté do věty čtvrté, ale také pouze na to, že z věty třetí se „obdobně" použije pouze postup, například neaplikace minimální klauzule 50 Kč, nikoli však stanovení podmínek, kdy má být tento postup použit. Takto ostatně pochopil již dříve slovo „obdobně" i Krajský soud v Ústí nad Labem, který v rozsudku ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 15 Ca 41/2008 (publ. pod č. 1630/2008 Sb. NSS), uvedl: „*V žádném případě*

nelze zákonem stanovené podmínky pro jednotlivé okruhy žadatelů zaměňovat nebo směšovat. Pochybnosti by mohlo vyvolávat slovní spojení „obdobně se postupuje" kterým je uvozena část daného ustanovení, která se týká osoby, která omylem za daňového dlužníka zaplatila. Toto slovní spojení se však vztahuje pouze k tomu, že správce daně vrátí platbu, nikoli již k podmínkám, které musí pro vrácení platby být naplněny v případě žádosti banky, spořitelního nebo úvěrního družstva či držitele poštovní licence."

[16.] Použití samotného jazykového výkladu, z nějž vychází stěžovatel, je tedy dvojznačné a nevede k jedinému možnému závěru. K tomu však vedou, a to ve prospěch opačného právního názoru hájeného žalobcem, městským soudem i předchozí judikaturou krajských soudů, další výkladové metody, zejména výklad systematický a logický.

[17.] Zaprvé je třeba se ztotožnit s žalobcem, že by bylo z hlediska vnitřní systematiky rozebíraného ustanovení absurdní, aby na banky, spořitelní a úvěrní družstva a držitele poštovní licence byly pro vrácení omylem provedené platby kladeny mírnější podmínky, než na ostatní subjekty, které by musely „obdobně" splnit tytéž podmínky, a navíc ještě „bonusovou" podmínku čistoty vlastního daňového účtu. Taková tvrdost vůči těmto ostatním subjektům by byla v rozporu s tím, že subjekty podle věty třetí jsou ve svém oboru profesionály, a tudíž na ně z povahy věci mají a mohou být kladeny větší nároky, než na osoby podle věty čtvrté, kterými může být kdokoli. V nyní posuzovaném případě lze jistě namítnout, že i žalobce je svým způsobem „profesionálem" v oblasti veřejné správy, tedy přinejmenším subjektem vybaveným dostatečným odborným personálem, nelze však zapomenout, že nyní hledá Nejvyšší správní soud i obecněji platný výklad § 59 odst. 7 daňového řádu. Subjekty, na něž pamatuje věta třetí a čtvrtá, se navíc liší nejen v oné „profesionalitě", ale také v tom, že subjekty podle věty třetí jsou v prvé řadě „prostředníky" platby, zatímco subjekty podle věty čtvrté budou v prvé řadě samy daňovými subjekty. Proto je u subjektů podle věty třetí kladen důraz na to, jak a v jaké časové souslednosti splnily jménem daňového dlužníka svou prostřednickou roli, zatímco u subjektů podle věty čtvrté je kladen důraz na to, zda samy nemají vlastní daňový dluh. I tím je odůvodněna odlišnost podmínek na vrácení platby; sotva by jím však mohla být odůvodněna větší náročnost podmínek kladených na subjekty podle věty čtvrté.

[18.] Zadruhé je třeba konstatovat, že výklad prosazovaný stěžovatelem by byl k daňovým subjektům nepřiměřeně tvrdý a mohl by vést i k absurdním důsledkům. Pokud by totiž byl přijat stěžovatelův výklad, znamenalo by to, že jakmile některý ze subjektů podle věty čtvrté zřejmým omylem uskuteční platbu za jiného, pak po připsání platby na účet správce daně by již tuto platbu od správce daně nemohl vymoci zpět, respektive by ji mohl dostat jedině tehdy, pokud by sám daňový dlužník své daňové dluhy uhradil a na jeho účtu by tak vznikl vratitelný přeplatek požadovaný větou třetí. Alternativou, kterou zmiňuje i stěžovatel, je pro takovou osobu domáhání se uhrazené částky přímo na daňovém dlužníkovi cestou soukromoprávní žaloby. Obě tyto cesty ovšem vedou k tomu, že to, zda omylem uskutečněnou platbu ve prospěch správce daně dostane platící subjekt zpět, závisí na aktivitě třetího subjektu, totiž daňového dlužníka, konkrétně na tom, zda bude ochoten a schopen částku uhradit buď správci daně nebo soukromoprávní cestou samotnému platícímu. Přitom by se podle stěžovatelem prosazovaného výkladu takový postup uplatnil i tehdy, kdy by mezi subjektem uskutečnivším omylem platbu a daňovým dlužníkem nebyl vůbec žádný vztah; i tehdy by bylo to, zda se platící subjekt dostane zpět ke svým omylem zaplaceným penězům, závislé na aktivitě daňového dlužníka, nikoli na aktivitě správce daně, který částku fakticky obdržel. Takový výklad, podmiňující to,

zda se jeden omylem platící soukromý subjekt domůže peněz na jiném dlužícím soukromém subjektu, schopnostmi a dobrou vůlí tohoto dlužníka, přestože jde o částku, kterou má k dispozici správce daně, tedy stát, je třeba označit za příliš tvrdou a neodpovídající koncepci veřejné správy jako služby občanům, a to i těm, kteří státu omylem poslali peníze. Stát nemá vědomě profitovat z omylů jednotlivců na jejich úkor.

[19.] Oproti tomu výklad prosazovaný žalobcem lze označit za přiměřeně vyvažující práva a povinnosti platícího subjektu a správce daně. Zbavuje sice správce daně možnosti ponechat si omylem uskutečněnou platbu od okamžiku její realizace, bez ohledu na to, kým byla vlastně uskutečněna, ale na rozdíl od předchozího výkladu nevede k žádným absurdním důsledkům. Je totiž na správci daně, aby posoudil, kdy jde o „zřejmý omyl“, a v rámci výkladu tohoto neurčitého právního pojmu má správce daně dostatek prostoru k tomu, aby zaplacenou částku nevrátil, pokud by její vrácení bylo zjevně nespravedlivé, například pokud by ze strany platícího subjektu šlo o zneužití práva; v takovém případě by se zřejmého omylu mohl jen stěží dovolávat. Naopak v případě výkladu prosazovaného stěžovatelem žádný prostor pro odstranění takových tvrdostí není a správce daně by si částku ponechal i tehdy, kdy by to vůči platícímu subjektu bylo nepřiměřeně tvrdé či nespravedlivé.

[20.] Takovou nepřiměřenou tvrdost lze konstatovat i v nyní posuzovaném případě, což je třetí argument proti výkladu prosazovanému stěžovatelem. Ten totiž vrhá do nepříjemné situace žalobce, jehož chyba je sice politováníhodná, nicméně pochopitelná a vysvětlitelná zejména snahou urychleně uhradit Finančnímu úřadu v Uherském Hradišti požadovanou částku v souladu s exekučním příkazem. Připomeňme, že žalobce obdržel exekuční příkaz 22. 5. 2009 (viz doručenka na exekučním příkazu ze dne 14. 5. 2009) a již 25. 5. 2009 (viz žalobcova žádost o vrácení platby ze dne 22. 6. 2009) poukázal požadovanou částku na účet Finančního úřadu v Uherském Hradišti. Stěžovatelem prosazovaný výklad a jeho nevůle omylem uskutečněnou platbu vydat dostává žalobce do nezáviděníhodné pozice, v níž sice uhradil nemalou částku, ovšem zůstává dlužníkem subjektu, na nějž byla původní pohledávka daňového dlužníka postoupena, a to vše mimo jiné v důsledku rychlosti a horlivosti, s jakou naplnil požadavky exekučního příkazu. Chyba přitom sice byla na straně žalobce přehlédnuvšího poznámku o převodu pohledávky na konci předmětných faktur, jak ostatně opakovaně uznal, nelze ovšem ani přehlédnout, že část této chyby padá i na bedra Finančního úřadu v Uherském Hradišti, jehož exekuční příkaz zněl jasně a vycházel přitom z chybné domněnky, že žalobce je stále daňovým poddlužníkem.

[21.] Začtvrté je třeba posoudit řešený problém i pohledem obecných ústavních principů a ochrany lidských práv. Zatímco výklad prosazovaný žalobcem a městským soudem vede k tomu, že omylem provedená platba má být pokud možno vrácena tomu, kdo ji omylem uskutečnil; výklad prosazovaný stěžovatelem by naopak vedl k tomu, že by byly uhrazeny pohledávky státního fisku i za cenu vzniku – mnohdy obtížně vymahatelné - soukromoprávní pohledávky vůči třetí osobě i proti vůli platícího subjektu, jak již bylo zmíněno. Takový výklad by byl udržitelný pouze za předpokladu, že by pohledávky státu měly přednostní zacházení před pohledávkami soukromých subjektů. Nic takového však z vykládaného ustanovení neplyne a takový přístup, poskytující bezdůvodně vyšší ochranu vlastnickým nárokům státu oproti nárokům soukromoprávních subjektů, byl obecně odmítnut již v nálezu Ústavního soudu ze dne 28. 7. 2005, sp. zn. III. ÚS 648/04, a zejména pak v jeho nálezu ze dne 29. 9. 2005, sp. zn. III. ÚS 38/05 (oba přístupné na

http://nalus.usoud.cz): *„Vlastnické právo, jako právo základní, které je třeba mít při posuzování daného problému na mysli, je chráněno článkem 11 Listiny základních práv a svobod, ... Podle jeho odstavce 1, věty prvé a druhé, má každý právo vlastnit majetek a vlastnické právo všech vlastníků má stejný zákonný obsah a ochranu. Z uvedené ústavní normy žádnou interpretací nelze dovodit zvýšenou ochranu práv státu jako vlastníka, kterého v daňových věcech reprezentuje správce daně.“* Nelze opomenout ani aplikaci žalobcem zmiňovaného obecného principu in dubio pro libertate (vyloženého např. v nálezu Ústavního soudu ze dne 13. 9. 2007, sp. zn. I. ÚS 643/06, http://nalus.usoud.cz), tedy v pochybnostech ve prospěch svobody, byť na základě výše provedených výkladových postupů již zde mnoho prostoru pro „pochybnosti“ nezbývá.

[22.] Lze tedy shrnout, že jazykový výklad § 59 odst. 7 daňového řádu sám o sobě připouští jak výklad prosazovaný stěžovatelem, tak výklad prosazovaný žalobcem. Ostatní argumenty a výkladové metody ovšem vedou k nutnosti přiklonit se k výkladu prosazovanému žalobcem a městským soudem, a tedy shledat, že jiné subjekty než banky, spořitelní a úvěrní družstva a držitelé poštovní licence mají právo na vrácení částky, kterou za daňového dlužníka omylem uhradily, prokáží-li zřejmý omyl při úhradě a nemají-li současně vlastní daňový nedoplatek ve smyslu věty čtvrté tohoto ustanovení. Tento výklad je v souladu s vnitřní systematikou vykládaného ustanovení, s rozdíly v povaze subjektů podle jeho věty třetí a podle věty čtvrté, s přiměřeným rozložením práv a povinností mezi správce daně a daňové subjekty při snaze vyhnout se výkladu vedoucímu k absurdním důsledkům, i s ústavními principy rovnosti v ochraně vlastnického práva a obecné favorizace svobody.

[23.] I Nejvyšší správní soud se tedy ztotožňuje s výkladem, provedeným již v opakovaně citovaném rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 22. 4. 2008, sp. zn. 15 Ca 41/2008, podle nějž platí: *„Ustanovení § 59 odst. 6 zákona č. 337/1992 Sb., o správě daní a poplatků, ve znění do 31. 12. 2007 (od 1. 1. 2008 odst. 7), obsahuje rozdílné podmínky pro vrácení platby učiněné omylem pro banky, spořitelní a úvěrní družstva nebo držitele poštovní licence na jedné straně a pro toho, kdo zaplatil za daňového dlužníka, na straně druhé. V žádném případě nelze zákonem stanovené podmínky pro jednotlivé okruhy žadatelů zaměňovat nebo směšovat. U toho, kdo zaplatil za daňového dlužníka, zákon stanovuje jako podmínku pro vrácení platby pouze prokázání zřejmého omylu při úhradě a neexistenci vlastního daňového nedoplatku.“*

[24.] V nyní posuzovaném případě z výkladu prosazovaného žalobcem, městským soudem a v předchozím rozsudku i Krajským soudem v Ústí nad Labem, k němuž se přiklání i zdejší soud, konkrétně plyne, že pokud žalobce splnil obě podmínky požadované ve čtvrté větě § 59 odst. 7 daňového řádu, tedy pokud platbu uskutečnil zřejmým omylem a neměl současně vlastní daňový nedoplatek, měla mu tato platba být vrácena. Městský soud tedy posoudil rozhodnou právní otázku správně a kasační stížnost odůvodněná opačným výkladem je nedůvodná.

V. Závěr

[25.] Ze všech shora vyložených důvodů soud uzavírá, že kasační stížnost není důvodná, a proto ji zamítl (§ 110 odst. 1 in fine s. ř. s.).

[26.] Stěžovatel, který neměl v tomto soudním řízení úspěch, nemá právo na náhradu nákladů řízení a žalobci náklady řízení nad rámec jeho běžné činnosti nevznikly. Proto

soud rozhodl, že se žalobci právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává (§ 60 odst. 1, § 120 s. ř. s.).

P o u č e n í : Proti tomuto rozsudku **n e j s o u** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 21. července 2011

JUDr. Vojtěch Šimíček
předseda senátu